

טעמו ורואו

הערליכע לערנבארע שמועסן

פון בארימטן משפיע הרה"ח רבי דוד אייזנבאך שליט"א

♦ גיליון פ"ד - פר' ויגש תשפ"ב ♦

'כוח הצדיק'

קראפט - ער קען יא טועהן, ער האט יא א שטארקייט... אזוי ווי א מענטש וואס האט, למשל געלט - איז די געלט רעדט עם איין, אז די געלט קען אויספירן, און ער האט א האט א כוח. אזוי אויך יעדער שררה וואס א מענטש האט, יעדע סארט שטעלע - דאס מאכט עם שפירן אז ער קען, און ער איז ווערד, און ער האט שכל, יעדער איינער אין זיין תחום וואס ער קען.

דער כוח געהערט צום

אויבערשט'ן

דער צדיק לערנט אויס פונקט פארקערט - דער כוח געהערט צום אויבערשט'ן. דו

שטייט א בנין, אזוי אויך אויפן צדיק שטייט די וועלט. לאמיר זעהן וואס איז דער גרויסער כוח פון דעם יסוד?

וואס הייסט דאס, דער כוח

הצדיק

אזוי ווי מיר ווייסן, אז ווי שטערקער איז דער יסוד פון בנין - שטייט דעם בנין בעסער. אזוי אויך די וועלט וואס שטייט אויפן צדיק וואס הייסט דאס, דער כוח הצדיק? דער צדיק באמת לערנט אויס פאר מענטשן, אז א מענטש האט נישט קיין כוח. פארקערט ווי די וועלט מיינט. און די וועלט ווייסט מען אז 'כח' איז דער טייטש, א מענטש האט

פרשת ויגש איז א מוירעדיגע פרשה, און איינע פון די אינטרעסאנטע זאכן וואס אונז טרעפן אין פרשת ויגש, איז א יסוד, וואס הייסט דאס 'כוח הצדיק', ווי טרעפט מען אזא זאך: אין קאפיטל מ"ה, פסוק ז', דארט איז מסביר יוסף הצדיק צו זיינע ברודער: "וישלחני אלוקים לפניכם לשים לכם שארית בארץ ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי אלוקים" - וואס קומט דא פאר? דא לערנט מען ארויס א יסוד, וואס הייסט דאס 'כוח הצדיק'. אלע ווייסן אז יוסף הצדיק - ווערט אנגערופן "צדיק יסוד עולם". מיר ווייסן אז אויף א יסוד

אויף די פסוק "כגמול עלי אמו", איז ער מסביר אז ס'איז אזוי ווי א קליין קינד וואס קען זיך בכלל נישט מסדר זיין, ער קען גארנישט טועהן, און די מאמע טוט פאר עהם אלעס. און ווי מער ער קען זיך יא מסדר זיין - נעמט אראפ די מאמע די אחריות, און זי 'לאזט עם אליין'...

"כגמול עלי אמו" האט אויכעט

דרגות

באמת אין דעם וועט מען אויכעט זעהן אז ס'האט דרגות, "כגמול עלי אמו" האט אויכעט דרגות. וויל אזוי ווי מיר טרעפן אין הלכות שבת. א קינד וואס ער קען בכלל נישט גיין, און מען טראגט עהם ארויס אין רשות הרבים, איז מען חייב אויף הוצאה ווייל איך זאג נישט 'חי נושא את עצמו'. אבער אין די מינוט וואס דער מענטש קען שוין גיין איז שוין גרינגער די גאנצע זאך, מ'רופט דאס "חי נושא את עצמו". א קינד וואס

און דער אויבערשטער וועט דיר העלפן! אמאל דער שווייגן, דער זיך מבטל זיין צום אויבערשט'ן, און ווארטן פשוט אויף ישועת ה', שטיין מיט אויפגעהויבענע הענט, און מיט אפענע אויגן צום באשעפער, און זיך צוטשעפען נאר צום באשעפער, און האפן אז נאר ער קען מיר העלפן - איז דאס אליין, די גרעסטע סגולה... (ווי מ'רופט דאס), און די גרעסטע תפילה, און די גרעסטע זאך, אז דער אויבערשטער זאל שיקן די ישועה. דאס הייסט - ער איז בוטח אין אויבערשט'ן

דרגא ב - "כגמול עלי אמו",

אדער, ס'איז דא נאך אדרגה אין 'חובת הלבבות' - וואס דער מענטש איז זיך מבטל, איך וויל וואס דער אויבערשטער וויל. און ער איז צופרידן אזוי ווי דער אויבערשטער פירט עהם.

מ'וועט דאס פארשטיין - ס'איז דא א באוואוסטער 'ייטב לב'. דער 'ייטב לב' זאגט

האסט נישט קיין כוח, זיי זיך מבטל צום אויבערשט'ן. און מ'וועט דאס פארשטיין, אין 'חובת הלבבות' ווערט דער מידת הבטחון צוטיילט אין צוויי סארטן דרגות: ס'איז דא א דרגה וואס הייסט - ער איז בוטח אין אויבערשט'ן, אז דער אויבערשטער וועט עם העלפן - דאס איז א גרויסע דרגה, אז דער מענטש איז זיך מבטל צום אויבערשט'ן.

דרגא א - השלך על ד' יהבך

אזוי ווי דער הייליגער ר' פנחס קוריצער זי"ע לערנט אונז אויס, אז ווען א מענטש זעהט אז ס'איז דא אויף עהם דינים, גרויסע דינים, און ס'איז עם זייער שווער, און ער געבט זיך נישט קיין עצה, ס'איז עם מוירעדיג שווער - קומט ר' פנחס קוריצער מיט א מוירעדיגע יסוד: הער אויף צו דאווענען! מאך נישט קיין סגולות! לויף נישט אין מקווה! (ווי ער זאגט...) - הער אויף מיט אלעס, זיי בוטח אין אויבערשט'ן,

כוח. [כידוע שם הוי"ה - איז
מהווה, חסד, משפיע. קל - שם
של חסד. אלוקים - א לשון פון
א שטארקייט. דער טייטש פון
"אלוקים" איז א שטארקער
גאט. דער שטארקער גאט.

'בעל בטחון' הייסט - איך האב נישט קיין כוח,

קומט אויס פון דעם, אז
יוסף הצדיק רופט זיך דא אן
- איר מיינט אז 'איך' האב
שטארקייט?! איך בין מגלה
פארקערט פאר די וועלט,
אז אונז האבן נישט קיין
שטארקייט. דער טייטש פון
א 'בעל בטחון'. בטחון - הייסט
אז איך האב נישט קיין כוח,
און איך בין בוטח, איך באקום
א מוירעדיגע כוח.

דער 'כוח הצדיק' הייסט אז
דער צדיק האט אזא גרויסע
כוח וואס די כוח באגלייט עם
נאכאנאנד צו אריין נעמען ביי
זיך אין הארץ - אז ער האט
נאר דעם כוח פון אויבערשטן.
ער פארלאזט זיך אינגאנצן

אליין האלטן א לעפל - וועט
מען עהם געבן אליין צו עסן,
יעדע זאך לויט ווי גרעסער
מ'ווערט.

מיר טרעפן יוסף הצדיק, נוצן דעם ווארט "אלוקים"

וואס קומט ארויס למעשה,
דער טייטש פון די ווארט
"אלוקים", מיר טרעפן ביי
יוסף הצדיק, ווי ער ניצט דא
דעם ווארט "וישלחני אלוקים
לפניכם", און די זעלבע זאך
"לא אתם שלחתם אותי כי
אלוקים". און מ'וועט דאס
טרעפן ביי סוף פרשת ויחי
דארט זאגט דאס יוסף הצדיק
ארויס אסאך שטערקער. ווען
די ברידער האבן מורא געהאט
אז ער גייט זיך נוקם זיין, האבן
זיי געזאגט אז דער טאטע
האט אנגעזאגט, א גאנצע
זאך. רופט זיך אן יוסף הצדיק
צו זיי די ווערטער "ויאמר
להם יוסף אל תראו כי התחת
אלוקים אני". דער טייטש פון
"אלוקים" - איז שטארקייט,

באמת - ער פארלאזט זיך
נישט אויף די מאמע, ווייל ער
האט נאך נישט קיין שכל זיך
צו פארלאזן אויף די מאמע.
אזא פיצל קינד איז ממש בטל
צו די מאמע, און די מאמע איז
אינגאנצן פארנומען מיט עהם
- ווייל ער האט נאך ניטאמאל
קיין שכל זיך צו פארלאזן אויף
די מאמע, עד כדי כך! דאס איז
א מוירעדיגע דרגה פון ביטול.

ער ווערט עלטער, און ער
פארשטיין שוין: איך דארף
יעצט דאס און דאס... מ'דארף
מיר דאס טועהן... איז וואס
וועט זיין? - די מאמע וועט
מיר דאס טועהן. דאס איז שוין
ווען ער ווערט מער א 'ישות'
פאר זיך אליין. ער ווייסט שוין
ווען ער דארף, ער פארשטייט
וואס ער דארף. יעצט ווייזט ער
ווי ער געבט זיך מער שוין אליין
א עצה, און ווי ער אנטוויקלט
זיך און ער ווערט גרעסער,
און ער הייבט שוין אן טועהן
אליין זאכן, געבט מען עהם
צו טועהן אליין. ער קען שוין

נישט אויף זיין כוח. ער איז צוגעטשעפעט צו דעם גרויסן גרויסן כוח, וואס די כוח באגלייט עם נאכאנאנד, דאס איז דעם כוח פון אויבערשט'ן. - דאס איז דער 'כוח הצדיק'.

צדיק באמונתו יחיה

וואס קומט ארויס למעשה, פאר א איד, וואס וויל לעבן מיט א פינטעלע ביטחון. דארף ער וויסן, דער טייטש פון ביטחון, דער טייטש פון דעם כוח הצדיק - צדיקים האבן אריינגעשיינט אין אלע דורות, יעדן מאל, דער "צדיק באמונתו יחיה" און דער יסוד פון די וועלט - אז די וועלט שטייט אויף די כוח הצדיק, דער כוח הצדיק הייסט - אז איך האב נישט קיין כוח, און דער אויבערשטער איז דער אמת'ע כוח!

דער 'יש המוחלט' איז דער

אויבערשטער.

מ'וועט דאס רופן אין נאך א סארט שפראך: ס'איז דא אזא זאך א 'יש' און ס'איז דא אזא זאך 'אין'. א 'יש' איז איז

דער טייטש - איך זעה דאס יא. 'אין' איז דער טייטש - איך זעה דאס נישט. נארמאל ווי ס'זעהט אויס די וועלט, פאר די אויגן זעהט אויס די וועלט א 'יש', און דער אויבערשטער זעהט אויס א 'אין'. אבער ווער איז דער 'יש' המוחלט?! ווער איז דער מהווה פון די גאנצע וועלט - ער. און די וועלט האט נישט קיין קיום אן עהם.

ווי מער מ'איז מבטל דעם 'יש' פון די וועלט, בין איך מער צוגעטשעפעט צו דעם 'יש' המוחלט' וואס רופט זיך דעם אויבערשטער.

צדיק יסוד עולם

קומט אויס, אז דא ביי יוסף הצדיק וואס עהם רופט מען - דער יסוד פון די וועלט, אויף עהם שטייט די וועלט. "צדיק יסוד עולם", אויף וואס פאר א

יסוד שטייט

דאס?

דער יסוד

- אז דער

אויבערשטער איז דער אמת'ער כוח, און אונז זענען גארנישט קיין כוח.

דער אויבערשטער זאל העלפן, מ'זאל דאס אלעמאל געדענקען, און לעבן באמת מיט אמונה און מיט בטחון אין דעם גרויס'ן באשעפער. און באמת אלע מאל האבן דער כוח עליון צו לערנען, צו דאווענען, צו טועהן יעדער זאך. ווייל אן אנדערע כוח איז נישט אונזער כוח, און אונז ווייסן אלע מאל אז אונז זענען צוגעטשעפעט צו דעם גרויסן כוח וואס דאס וועט אונז געבן די אמת'ע כוחות, אין אלעס, אין גשמיות און אין רוחניות.

מ'זאל דערלעבן צו לעבן מיט דעם.

כל הזכויות שמורות למכון "טעמו וראו"

להערות והארות ולקבלת הגליון ולכל עניני הגליונות

די רייכע שמועסן קען מען אויך הערן אויפ'ן אינהאלטסרייכן טעלעפאן ליין:

ארץ ישראל - 02-5368970

ארה"ב - 646-585-3065 אייראפע - 443303900488